

Sygn. akt III CZ 37/17

POSTANOWIENIE

Dnia 17 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (przewodniczący)

SSN Marta Romańska (sprawozdawca)

SSN Anna Kozłowska

w sprawie skargi N.C.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 7 marca 2014 r., sygn. akt I ACa [...]

w sprawie z powództwa N.C.

przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Izby Administracji Skarbowej
w K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 17 listopada 2017 r.,

zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 6 czerwca 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

**oddala zażalenie, odstępując od obciążenia powódki kosztami
postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 6 czerwca 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił skargę N.C. wniesioną 6 czerwca 2017 r. o wznowienie postępowania w sprawie z jej powództwa przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Izby Administracji Skarbowej w K. o zapłatę, zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z 7 marca 2014 r. Sąd Apelacyjny uznał, że kwestia współpracy, jaką powódka miała rozpocząć z D.J. - prezesem zarządu spółki H. S.A. w A. (Szwajcaria) - nie jest nową okolicznością, mogącą stanowić podstawę wznowienia postępowania w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego z 6 czerwca 2017 r. powódka zarzuciła, że zapadło ono z naruszeniem prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 403 § 2 k.p.c. przez błędne zastosowanie oraz art. 410 § 2 k.p.c. przez niezastosowanie i art. 233 § 1 k.p.c. przez błędne zastosowanie. Powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Pozwany wniosł o oddalenie zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wznowienia postępowania można żądać między innymi w razie wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu (art. 403 § 2 k.p.c.). Konieczność powołania się na ustawową podstawę dla uzyskania wznowienia postępowania wyznacza jednocześnie zakres wstępnej kontroli formalnej skargi, dokonywanej na podstawie art. 410 k.p.c., która może prowadzić do jej odrzucenia w razie stwierdzenia, że przytoczone w skardze okoliczności nie odpowiadają ustawowej podstawie wznowienia. Merytoryczna ocena wpływu wykrytych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych na treść wydanego w sprawie rozstrzygnięcia wchodzi natomiast w zakres orzekania o skardze podczas jej rozpoznania co do istoty.

Artykuł 403 § 2 k.p.c. dotyczy okoliczności i środków dowodowych istniejących już w czasie, kiedy toczyło się postępowanie objęte skargą

o wznowienie, ale nieznanych stronie i z tego powodu jej niedostępnych. Tylko takie fakty i dowody mogą być „wykryte” już po prawomocnym zakończeniu postępowania.

Możliwość wznowienia postępowania na podstawie art. 403 § 2 *in fine* k.p.c. jest uzależniona od łącznego zaistnienia trzech przesłanek, po pierwsze - wykrycia po uprawomocnieniu się wyroku nowych faktów lub dowodów, które istniały w toku postępowania, ale nie zostały w nim powołane, po drugie - możliwości ich wpływu na wynik sprawy oraz po trzecie - niemożności skorzystania z nich przez stronę w poprzednim postępowaniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 lipca 2017 r., II CZ 35/17, nieopubl.). Ocena, czy określony dowód mógłby wpłynąć na wynik sprawy mieści się w zakresie badania istnienia wskazanej przez skarżącego podstawy wznowienia, ponieważ stwierdzenie, że spełnione są przesłanki z art. 403 § 2 k.p.c. jest możliwe tylko wtedy, kiedy tego rodzaju możliwe oddziaływanie faktu lub dowodu zostanie dostrzeżone. Poza zakresem kontroli wstępnej pozostaje natomiast kwestia, czy ostatecznie wykryta okoliczność lub środek dowodowy rzeczywiście doprowadzi do odmiennego rozstrzygnięcia sporu.

Okoliczności, które powódka powołała jako fakty mające uzasadniać wznowienie postępowania nie sposób jest wiązać z podstawą rozstrzygnięcia w sprawie, w której wniesiona została skarga. Zdaniem skarżącej, nowymi dowodami w sprawie są zeznania świadka D.J. (k. 7), jak również dołączone do akt dokumenty, które były w posiadaniu spółki H. i nie były wcześniej znane powódce. Z dokumentów tych wynika, że powódka mogła liczyć na obrót na poziomie 1,2 mln zł rocznie, gdyby D.J. nawiązał z nią współpracę gospodarczą. Nową okolicznością faktyczną zdaniem powódki jest również to, że spółka H. S.A. w A. w Szwajcarii nie zaczęła z powódką współpracy z uwagi na kontrole i decyzje podatkowe, w związku z którymi powódka dochodziła roszczeń w prawomocnie zakończonym postępowaniu. Powódka twierdziła, że nie mogła przedstawić tych dowodów w toku prawomocnie zakończonego postępowania, bowiem nie miała kontaktu z D.J., który zmienił numer telefonu, jak również nie pamiętała nazwy spółki, której był prezesem.

Powódka nie powołała i nie uprawdopodobniła żadnych okoliczności, na podstawie których można by wnioskować, że nie wiedziała o istnieniu powołanych przez nią dowodów przed prawomocnym zakończeniem postępowania. Nie udowodniła również okoliczności, w jakich miała spotkać się z D.J. 30 lipca 2016 r. Jak również - co podkreślił w uzasadnieniu postanowienia z 6 czerwca 2017 r. Sąd Apelacyjny - nie podejmowała żadnych prób skontaktowania się z D.J. po utarcie z nim kontaktu telefonicznego, chociaż w toku postępowania w prawomocnie zakończonym postępowaniu istniało szereg możliwości ustalenia danych teleadresowych świadka, w tym np. zwrócenie się do operatora sieci komórkowej w celu ustalenia danych personalnych właściciela numeru, z którym powódka rozmawiała. Niesłuszne jest wobec tego stanowisko skarżącej, że środkiem takim mogły być tylko social - media i Internet, do których powódka mogła mieć ograniczony dostęp. Rezygnacja z podejmowania prób skontaktowania się z D.J. oraz ustalenia jego adresu, nazwy spółki, w której pełnił funkcję prezesa zarządu w celu zgłoszenia go we właściwym czasie jako świadka w postępowaniu nie może być uznane za usprawiedliwienie niemożliwości powołania okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby wpłynąć na wynik sprawy (art. 403 § 2 k.p.c.). Pogląd ten trzeba podzielić zwłaszcza w sytuacji, gdy - zgodnie ze stanowiskiem skarżącej prezentowanym w skardze o wznowienie postępowania - współpraca z D.J. miała zwiększyć obrót skarżącej o 100% i zysk o 250 %. Nie sposób przyjąć, że powódka nie mogła powołać się na taką okoliczność i potrzebę poszukiwania środka dowodowego, którym ją wykaże w toku postępowania o zasądzenie odszkodowania. Nie sposób jest przyjąć, że powódka nie mogła powołać się okoliczność, która ma obecnie stanowić przesłankę wznowienia postępowania już w czasie, gdy postępowanie to się toczyło, tak samo jak nie sposób przyjąć, że nie mogła skorzystać wówczas ze środków dowodowych, o skorzystanie z których zabiega we wznowionym postępowaniu.

Z przytoczonych względów, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., zażalenie powódki podlegało oddaleniu. O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 102 i 108 § 1 k.p.c. w zw. z 394¹ § 3, art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.

aj